

Parlementaire vraag nr. 032 ingediend door mevrouw Ellen SAMYN, Volksvertegenwoordiger aan mevrouw Meryame KITIR, Minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid.

Titel/Titre: Bijdrage België aan de WHO.

VRAAG/QUESTION:

Ondanks de aanzwellende kritiek op de werking van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) behoudt de Belgische regering vertrouwen in het instituut. Mijns inziens mag er een meer kritische houding ingenomen worden aangezien de WHO laattijdig de ernst van COVID-19 heeft ingezien. De WHO heeft zich hiervoor blijkbaar voornamelijk verlaten op Chinese overheidsinformatie en de noodroep van klokkenluidende artsen en kritische stemmen naast zich neergelegd.

1. Wat is de jaarlijkse bijdrage van België aan de WHO?
2. Waaruit bestaat de samenwerking concreet?
3. Wat is de jaarlijkse bijdrage van de Europese Unie aan de WHO?
4. Wat is de jaarlijkse bijdrage van China aan de WHO?
5. De WHO zou in financiële problemen zitten. Kunt u dit bevestigen? Zo ja, hoe groot zijn deze financiële problemen en wat is de oorzaak daarvan? Ik kan me niet voorstellen dat die cijfers niet bekend zouden zijn.
6. Heeft u weet van landen die mogelijks hun bijdrage niet meer willen of zullen betalen?

REPONSE:

1. La contribution obligatoire de la Belgique à l'Organisation mondiale de la santé (OMS) s'élevait en 2019 à 3 690 650 €. À cela s'ajoutent les contributions volontaires à l'organisation qui proviennent de divers partenaires belges : 4 millions d'euros de la coopération belge via la Direction générale de la coopération au développement (DGD) ; 750 000 euros de la Flandre, et un soutien direct au Secrétariat régional de l'OMS pour l'Europe du SPF Santé publique. Exceptionnellement, en 2020, 4 millions d'euros supplémentaires ont été alloués via le budget de la DGD pour soutenir les systèmes de santé des pays partenaires dans le cadre du COVID, en partenariat avec le programme UHC (Universal Health Coverage).

2. La coopération entre la Belgique et l'OMS comporte plusieurs volets.

Tout d'abord, l'OMS est une organisation partenaire importante pour l'émission de normes, de standards et de conseils en matière de santé. Elle joue un rôle non seulement en Belgique mais aussi dans nos pays partenaires où elle apporte un soutien technique.

Ensuite, il y a la coopération technique entre la Belgique et l'OMS, qui se traduit par des échanges techniques réguliers, des informations sur les nouvelles lignes directrices, des briefings pour les décideurs politiques et les professionnels de la santé. La Belgique est attachée au multilatéralisme et veut rester un donateur et un partenaire fiable.

Troisièmement, il y a le programme TDR (recherche sur les maladies tropicales), qui se concentre sur la recherche sur les maladies tropicales négligées, telles que la maladie du sommeil, l'onchocercose, etc. La Belgique est un acteur mondial dans ce domaine, avec l'Institut de médecine tropicale à Anvers.

Quatrièmement, il y a le partenariat UHC (Universal Health Coverage), avec lequel la Belgique contribue au renforcement des systèmes de santé dans les pays partenaires et actuellement dans le cadre de la Covid 19.

3. Selon les chiffres librement accessibles sur le site de l'OMS, la Commission européenne a versé 55,18 millions d'euros de contributions volontaires à l'organisation en 2019.

4. Sur le même site de l'OMS, on apprend que la Chine (hors Hong Kong et Macao) a versé 4,28 millions d'euros de contributions volontaires et 31,85 millions d'euros de contributions obligatoires à l'organisation en 2019.

5. Lors de sa nomination, le nouveau directeur exécutif, le Dr Tedros, a déclaré qu'il était inacceptable que l'OMS ait un budget de fonctionnement inférieur à celui de l'hôpital de la ville de Genève. En mettant davantage l'accent sur des objectifs (l'initiative « Triple Billions Targets ») et des résultats communs, ainsi que sur une relation plus "ouverte" avec les États membres et d'autres formes de financement, notamment la philanthropie et le secteur privé, l'OMS vise un budget de fonctionnement plus élevé. À l'heure actuelle, le goulot d'étranglement de l'OMS est que la plupart des fonds qu'elle reçoit sont "réservés" et déjà affectés à la mise en œuvre de projets choisis par les donateurs (États membres). En d'autres termes, l'OMS manque toujours de ressources opérationnelles par rapport au nombre de responsabilités et de programmes - qui n'ont fait qu'augmenter. L'OMS estime qu'il y a eu une augmentation de 19

% des tâches. Un financement durable est nécessaire pour que l'OMS soit prête à intervenir en temps voulu dans les situations de crise. Dans ce contexte, un groupe de travail de l'OMS a récemment été mis en place, auquel la Belgique participe également, pour rechercher des solutions à long terme. L'OMS doit pouvoir fonctionner de manière indépendante dans une certaine mesure et ne pas servir d'arène à des fins géopolitiques.

6. Pour l'instant, nous n'avons pas connaissance de pays qui ne souhaitent plus contribuer. Il a toutefois été brièvement question du retrait des États-Unis de l'OMS et des conséquences financières de ce retrait. Mais ce problème a été résolu depuis le retour des États-Unis sur la scène internationale en santé en janvier. Il existe un consensus diplomatique international sur le rôle important de l'OMS dans la santé internationale, comme en témoigne la récente résolution 2565 du Conseil de sécurité des Nations unies, adoptée à l'unanimité par le Royaume-Uni, avec 122 co-parrains : *"félicitant le système des Nations unies, en particulier l'OMS, pour le rôle de premier plan qu'il a joué dans la coordination rapide de la réponse mondiale à la pandémie de COVID-19 et des efforts déployés par les États membres dans ce cadre"*.

ANTWOORD:

1. De verplichte contributie van België aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) bedroeg in 2019 € 3.690.650. Daarnaast zijn er nog de vrijwillige bijdragen aan de organisatie die afkomstig zijn van diverse Belgische partners; zoals 4 miljoen euro vanwege het Directoraat-Generaal Ontwikkelingssamenwerking; 750.000 euro vanwege Vlaanderen, en rechtstreekse steun aan het regionaal secretariaat van de WHO voor Europa vanwege de FOD Volksgezondheid. Uitzonderlijk is er in 2020 een extra 4 miljoen euro uitgetrokken door DGD voor de ondersteuning van gezondheidsstelsels in de partnerlanden in de context van COVID, in samenwerking met het programma Universal Health Coverage (UHC)

2. De praktische samenwerking tussen België en de WHO heeft meerdere onderdelen.

Ten eerste is WHO een belangrijke partnerorganisatie voor de uitvaardiging van normen, standaarden, advies inzake gezondheid. Zij speelt niet alleen een rol in België maar vooral ook in onze partnerlanden waar ze een technische ondersteunende rol speelt.

Ten tweede is er de technische samenwerking tussen België en de WHO, die zich vertaalt in regelmatige technische uitwisselingen, informeren van nieuwe richtlijnen, briefings aan beleidsmakers en gezondheidswerkers. België zet dus in op het multilateralisme en wil een betrouwbare donor en partner blijven

Ten derde is er het TDR (tropical disease research) programma dat inzet op onderzoek naar verwaarloosde tropische ziektes, zoals slaapziektes, rivierblindheid,... Waar België een wereldspeler in is, met het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Antwerpen.

Ten vierde is er de UHC (Universal Health Coverage) Partnership, waarmee België zijn steentje bijdraagt in het versterken van gezondheidssystemen in de partnerlanden en tegenwoordig in de context van Covid 19.

3. Volgens de vrij toegankelijke cijfers op de website van de WHO gaf de Europese Commissie in 2019 55,18 miljoen euro aan vrijwillige bijdragen aan de organisatie.

4. Op dezelfde website van de WHO kan je terugvinden dat China (zonder Hong Kong en Macau inbegrepen) in 2019 4,28 miljoen euro aan vrijwillige bijdragen en 31,85 miljoen euro aan vaste bijdragen aan de organisatie gaf.

5. Bij zijn aanstelling gaf nieuw executive Director Dr. Tedros aan dat het onaanvaardbaar was dat WHO een operationeel budget had dat kleiner was dan het stedelijk ziekenhuis van Genève. Door een grotere nadruk op gemeenschappelijke doelstellingen (triple billion targets) en resultaten, alsook een meer 'open' relatie met zowel lidstaten alsook andere vormen van financiering – incl. de filantropie en de private sector, mikt de WHO op een hoger werkingsbudget. Momenteel is het knelpunt van de WHO dat het merendeel van de financiering dat het ontvangt 'geormerkt' is en al bestemd voor de uitvoering van projecten gekozen door donoren(Lidstaten). De WHO heeft met andere woorden nog steeds een tekort aan werkingsmiddelen in verhouding met het aantal verantwoordelijkheden en programma's – die alleen maar zijn toegenomen. De WHO schat dat er een toename is van 19% van de taken. Een duurzame financiering is nodig zodat de WHO klaar is voor tijdige responsen in crisissituaties. In dit kader is er recent een WHO werkgroep opgericht, waar ook België aan deelneemt, die oplossing op lange termijn zoekt. De WHO moet in zekere zin zelfstandig kunnen opereren en niet als arena dienen voor geopolitieke doeleinden.

6. Op dit moment hebben wij geen weet van landen die geen bijdrage meer willen betalen. Er was wel kort sprake van terugtrekking van de Verenigde Staten uit de WHO, en de financiële gevolgen hiervan. Maar dit is sinds terugkeer van de VS op het internationale niveau op het vlak van gezondheid in januari opgelost. Er is een internationale diplomatieke consensus over de belangrijke rol van de WHO inzake internationale gezondheid, zie bijvoorbeeld de recente VN Veiligheidsraad Resolutie 2565 van het Verenigd Koninkrijk die met unanimité en 122-co sponsors werd aangenomen "*commending the UN system especially the WHO for its key leadership role in quickly coordinating the global response to the COVID-19 pandemic and the efforts of Member States therein*".

Ministre de la Coopération au développement et de la Politique des Grandes villes.

Minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid.

Meryame KITIR